

АНАЛІЗ ЯКОСТІ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ АКТИВНИМИ ГОЛЧАСТИМИ РОБОЧИМИ ОРГАНАМИ

Запорожець М.І., к.т.н., доцент

Шарайкін В. В. здобувач вищої освіти інженерно-технологічного факультету
Полтавська державна аграрна академія

Активні робочі органи рухаються поступально і одночасно обертаються навколо своєї осі. Завдяки цьому під час роботи на них виникає "підштовхуюче" зусилля, яке сприяє зменшенню тягового опору. Важливим є забезпечення необхідної якості обробітку ґрунту.

Для активних голчастих робочих органів важливими є два показника: подача ґрунту на одну голку і висота гребенів дна борозни.

Аналітично подачу на одну голку можна визначити за формулою:

$$S = \frac{2\pi R}{\lambda \cdot Z} \quad , \quad (1)$$

де S - подача на одну голку, м;

R - радіус диску, м;

Z - кількість голок, шт;

λ - показник кінематичного режиму роботи диску (відношення колової швидкості обертання диску до його поступальної швидкості).

Для визначення висоти гребенів дна борозни скористаємось формулою:

$$h = R \left[1 - \cos \left(\frac{\pi}{Z(\lambda + 1)} \right) \right] \quad , \quad (2)$$

де h - висота гребенів дна борозни, м.

Як видно з цих формул, подача та висота гребенів залежить від показника кінематичного режиму роботи диска і кількості голок на ньому.

Підставивши в ці формули параметри диска, побудуємо графіки залежності технологічних показників роботи диска від режиму його роботи (рис. 1, 2).

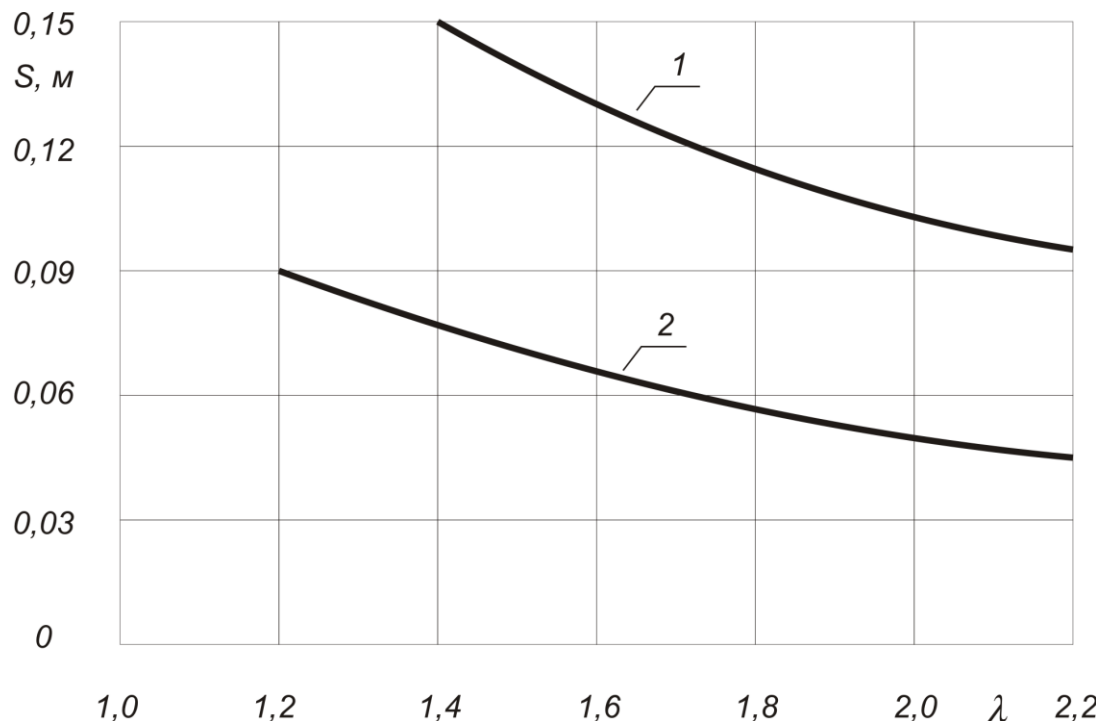

Рис. 1. Залежність подачі ґрунту на одну голку (S) від показника кінематичного режиму роботи (λ) при кількості голок: 1 - 8 шт; 2 - 16 шт.

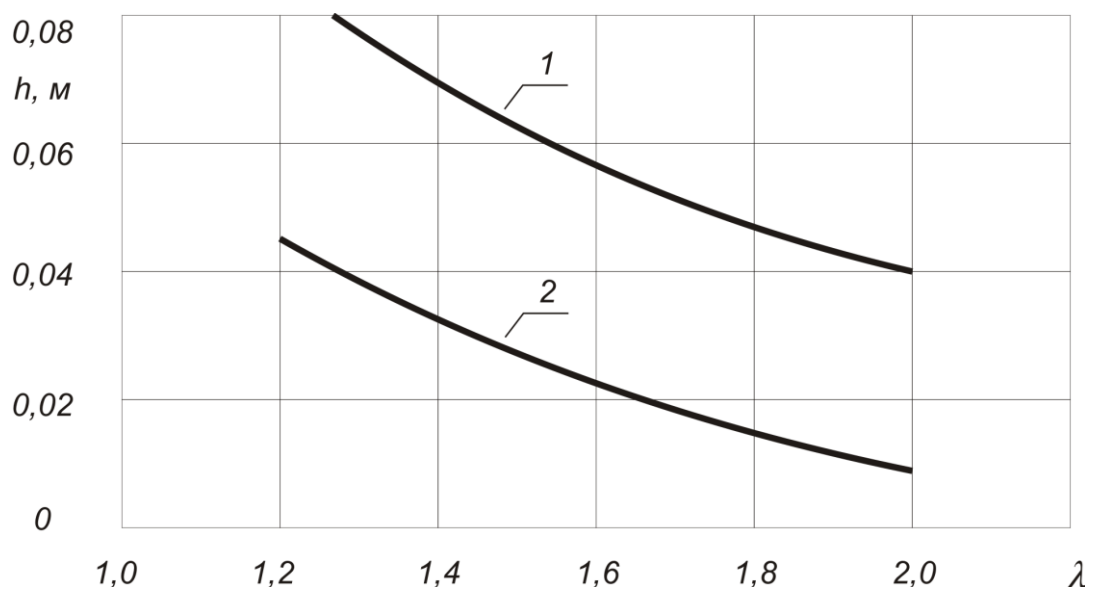

Рис.2. Залежність висоти гребенів (h) від показника кінематичного режиму (λ) при ході 0,10 м і кількості голок: 1 - 8 шт; 2 - 16 шт.

З цих графіків видно, що збільшення показника кінематичного режиму роботи і кількості голок, подача на одну голку і висота гребенів дна борозни зменшуються. Це покращує якість обробітку ґрунту. При роботі в

оптимальному режимі ($\lambda=1,8-2,0$) подача на одну голку складає від 0,055 м до 0,11 м, а висота гребенів дна борозни від 0,01 м до 0,05 м.

Таким чином, приведені графічні залежності дозволяють обґрунтувати оптимальні параметри і режими роботи активного голчастого робочого органу.

Перелік використаних джерел

1. Ротационные почвообрабатывающие машины, Конструкция, расчёты, проектирование. Под ред.. Яцука В.П. - М.: Машиностроение, 1971. - 255 с.